

EDIH-hakemusten arviointi

Hakemusten pisteet (kriteerit A-G ja yhteensä)

Sija	Hakemus	Kriteerit ja pisteet							Yhteensä pisteet painotettuna
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.	
1.	FAIR – Finnish AI Region	5	4	4	4	5	5	4	4,48
1.	SIX Manufacturing EDIH	5	4	4	4	5	5	4	4,48
3.	Location Innovation Hub (LIH)	5	4	4	3	5	5	3	4,28
4.	5STAR eCorridors	5	4	4	4	4	5	4	4,28
5.	WellLake EDIH	5	4	4	3	5	4	4	4,23
6.	HealthHub Finland	5	3	3	4	5	4	4	4,03
7.	Robocoast EDIH Consortium	4	3	3	2	4	3	4	3,30
8.	Arctic-EDIH	4	2	3	2	5	3	4	3,30
9.	EDIH for a Clean Planet	2	2	3	3	3	3	3	2,65
10.	Real-Time Economy InnoHub	3	3	2	2	3	2	1	2,48

Hakukriteerit ja niiden painotus

- The significance and potential of the digital transformation of the specialization area and target group for sustainable growth (15 %)
- The customer focus, clarity and potential for further evolution of the service concept and its compatibility with the general EDIH concept (20 %)
- The concreteness and cost-efficiency of the operational plan and the suitability of the division of labour of different actors of the proposal (12,5 %)
- The feasibility of the financing plan, including own funding sources (12,5 %)
- Competence base and its suitability for the chosen specialization: technological, sectoral / application area, service production and other competencies (20 %)
- The ability of the EDIH to function as an ecosystem hub and manage and develop its network management nationally and internationally (12,5 %)
- Strategic role of the EDIH and synergies with regional strategies and visions such as ecosystem agreements with cities (with university functions) and Regional Innovation Strategies for Smart Specialisation (7,5 %)

Asteikko (sama kuin Suomen Akatemialla):

- 6: outstanding
5: excellent
4: very good
3: good
2: fair
1: poor

Sanalliset arviot

Hakemuksissa oli nähty vaivaa pk-yrityskentän digitaalisen uudistumisen mahdollistamiseksi EDIH-konseptin mukaisesti ja ne antavat hyvän lähtökohdan suomalaisten EDIH:ien rakentamiseksi. Hakemuksissa oli kautta linjan puutteita sen osalta, miten yritykset saadaan ekosysteemeissä mukaan dynaamiseen interaktioon, yhdistämään osaamisensa ja työskentelemään yhdessä. Samoin selkeän ja priorisoidun palvelukonseptin (ei vain palveluportfolion) sekä hinnoittelu- ja ansaintalogiikan kuvauksissa oli puutteita. Paneeli tunnisti tärkeänä terveysalan hakemusten vahvemman yhteistyön ja yhdistämisen siten, että Suomesta saataisiin vahva kansallinen terveysalan EDIH. Paneelin mielestä on kuitenkin toivottavaa, että tämä ei laimenna osin erilaisten hakemusten omia vahvuuksia. Samoin hakemusten arviointi rinnakkain toi esille mahdollisia synergioita ja toisiaan täydentäviä osia muidenkin hakemusten kesken. Paneeli esittää, että TEM lähettää EU-tason rajoitettuun hakuun kuusi (6) korkeimmin pisteytettyä hakemusta.

1. FAIR – Finnish AI Region

Hakemuksen strategia digitalisaatiopotentiaalin hyödyntämiseksi on uskottava ja kokonaispotentiaali on suuri. Laaja konsortio uskoo suunnitellulla toiminnallaan pystyvänsä vaikuttamaan maanlaajuisesti. Valitut painopistealueet yksityinen palvelusektori, terveys ja kaupunkiympäristö ovat perusteltuja ja tärkeitä. Asiakastarpeet on kuvattu hyvin kuten myös palvelukonsepti, mutta toimijoiden kokemus pk-yritysten palvelemisesta ei ole vahvinta. VTT ei ole ollut omimmillaan pk-yritystoimijana, mutta on kylläkin erittäin pätevä ja tunnettu konsortiokoordinaattori. Esitetyn kokonaisuuden koordinaatio onkin tärkeää, kun vahvoja organisaatioita on useita ja toimintojen mahdollinen päällekkäisyys on haaste. Toimintasuunnitelma ja palvelulupaus ovat konkreettiset ja työnjako on tehokas. Konsortion tekoäly- ja tutkimusosaaminen ovat Suomen huipputasoa. Tutkimuksen ja soveltamisen linkkiä tulisi kuitenkin vahvistaa pk-yritystoiminnan digitalisaation edistämiseksi. Kansainvälinen ulottuvuus tulee hyvin esille, kunhan se saadaan käännettyä toiminnaksi. Ansaintalogiikka jää epäselväksi. Kustannusarvio on suuri, mutta jakautuu monelle organisaatiolle. Hakemus on strategisesti linjassa alueellisten vahvuuksien kanssa.

1. SIX Manufacturing EDIH

Konsortiossa on sitoutuneita kumppaneita laajalti ja hakemuksessa nähdään hubille kansallinen ulottuvuus. Kohderyhmänä on kasvuhakuiset korkean lisäarvon tuotantoyritykset. Kohderyhmä on tunnistettu hyvin ja sen muutospotentiaali on hyvä. Pk-yritysten palvelutarpeet on tunnistettu hyvin ja ansaintalogiikka on selkeästi kuvattu. Palvelukonsepti on suhteellisen realistinen, sisältäen tulot asiakasyrityksiltä, ja sen valmistelun on esihanke. Yritysten palvelupolku on mietitty ja hyvä. Konsortiosta löytyy vahvaa tutkimusosaamista ja AI-osaamista. Hakemus kaipaisi lisätietoja ja näyttöjä jo käytössä olleiden pk-yritysten palveluiden tuloksellisuudesta, vaikka osaamisen välittäminen pk-sektorille onkin käsitelty. Hakemuksen perusteella konsortion tarkoituksena on hyödyntää yritysten osaamista ja resursseja palvelutarjonnassa. Yksityisen sektorin toimijoista tai niiden sitoutumisesta yhteistyöhön ei ole hakemuksessa tarkempaa tietoa tässä vaiheessa. Toimijajoukolla on vahvat verkostot toimia ekosysteemihubina, ja hakemus on strategisesti linjassa alueellisten vahvuuksien kanssa.

3. Location Innovation Hub (LIH)

Location Innovation Hub erottui muista hakemuksista datalähtöisenä toimialariippumattomana kokonaisuutena. Hakemus ei ole parhaiten kirjoitettu, mutta pätevä valtakunnallisen ulottuvuuden suunnitelma, jonka avulla erilaisia datalähteitä saadaan hyödynnettyä aiempaa tehokkaammin yritystoiminnan eduksi,

on mukana. Hakemus on toimialariippumaton ja siten skaalautuva. Ratkaistavaa haastetta olisi saanut kuvata vielä tarkemmin, mutta suunnitelma on operationaalinen ja palvelukonsepti on kehityskelpoinen. Rajapinta yrityksiin on kuvattu, mutta sitä olisi voinut syventää vielä ja yritysten roolia selventää. Konsortion pk-yritysten palveluosaaminen ei käy riittävästi ilmi hakemuksessa. Konsortion tutkimusosaaminen on vahvaa ja sopii hyvin erikoistumisalueeseen. Näyttöjä EU- ja kansainvälisistä verkostoista on.

4. 5STAR eCorridors (Federation, Interoperability and Verification of Electronic data sharing in multi-modal Sea/Truck/Air/Rail logistics in eCorridors)

Hakemuksessa on hyvää "metsästä merelle"-ajattelua logistiikkaketjun integroinnin ja datan arvoverkossa jakamisen näkökulmasta. Hakemus kytkeytyy kansallisiin liikennealan kasvustrategian tavoitteisiin ja vähähiilisyystavoitteisiin. Hakemus on kaikista yritysvetoisin ja sitouttaa yrityksiä. Kohderyhmä on määritelty hyvin. Konsortion tarkoituksena on hyödyntää ekosysteemihankkeissa syntynyttä osaamista ja testiympäristöjä lähtökohtana pk-yritysten palvelutarjonnassa. Organisointi on uskottava, mutta toimintasuunnitelmaa voisi vielä konkretisoida ja palvelukonseptia avata. Budjetin tulopuoli on realistinen ja sisältää myös yhteistyöyritysten sitoumukset. Ansaintalogiikka on kuvattu kuitenkin vielä varsin yleisellä tasolla. AI- ja muun osaamisen osalta mukana on hyvin korkeakouluja ja relevantteja julkisia toimijoita ja osaaminen on hyvää, mutta sitä olisi voinut vielä avata. Konsortiolla on varsin vankkaa eurooppalaista kokemusta ja verkostojen johtamiskokemusta. Konsortio tavoittelee globaalisti kilpailukykyisten ratkaisujen edellyttämien kyvykkyyksien ja arvoverkkojen kehittämistä.

5. WellLake EDIH

Hakemus keskittyy kliinisen diagnostiikan ja hoidon sijaan lähinnä sairauksien ennaltaehkäisyyn omaten kansanterveyden kannalta suuren merkityksen. Fokusoinnissa hyvinvointiin ja kansanterveyteen on potentiaalia, vaikkakin pk-yritysten hyödyntämismahdollisuudet ovat rajoittuneet. Yhteistä visiota ei ole kuitenkaan kuvattu riittävästi eikä digitaalisen muutoksen potentiaalia ole konkretisoitu tarpeeksi. Toimintaa suhteessa asiakkaisiin on valmisteltu eri tavoin. On auki, miten pk-yritykset lopulta saadaan mukaan. Hakemus on melko Jyväskylä-keskeinen ja eri alueiden yhteistyön synergiat eivät ole selviä. Palvelukonseptia on mietitty ja palveluja on kuvattu paljon, mutta niiden tehokkuutta ja niiden ylläpidon realistisuutta on vaikea arvioida. Budjetti on verrattain kevyesti valmisteltu. Investointien houkuttelu on huomioitu hyvin. Osaamis- pohja on sopiva ja vahva. Ekosysteemitöiminnan osalta esitetyt toiminnalliset näytöt ovat epäselviä, mutta EDIH:in tavoite ja ajatus on kuvattu. Hakemus on strategisesti linjassa alueellisten vahvuuksien kanssa.

6. HealthHub Finland

Terveysalan digitalisaation potentiaali suunnitelmassa on perusteltu hyvin. Asiakasrajapinnan kriittiset haasteet on tunnistettu ja kansainvälinen lähestymistapa sekä partnerit on kuvattu hyvin kuten myös yhteistyö- ja palvelumallien kehittäminen. Palvelukonsepti kaipaa kuitenkin kehittämistä ja sen markkinointia kohderyhmälle ei tehdä selväksi. Hakemuksessa on mainittu pk-yrityksistä muodostettava verkosto, mutta sitä ei ole kuvattu. Muutenkin yritysten rooli hakemuksessa olisi saanut olla vahvempi ja pk-yritysten palvelukyvykyys vahvempi. Budjettiin sisältyy hyviä sitoumuksia. Osaamis- pohja on erinomainen. Ekosysteeminäkökulmasta julkisen sektorin merkitys korostuu, ja myös heikkoudet on tunnistettu, mutta panostus on lupaava. Hakemus on strategisesti linjassa alueellisten vahvuuksien kanssa.

7. Robocoast EDIH Consortium – The EDIH of Manufacturing Export Industry (Robocoast EDIH in short)

Robocoast on monessa suhteessa laaja konsortio: alueellisesti, soveltamis/toimialafokukseltaan sekä toimijoidensa ja niiden lukumäärän osalta. Tämä nostaa esiin kysymyksiä niin resurssien ja kykyjen riittävydestä eri toimialojen palvelemiseen kuin miten osaset eri alueilla saadaan toimimaan yhteen ja miten niiden työnjako toteutetaan. Mikä on juuri verkoston rooli ja sen lisäarvo osasille ja laajalle palveluportfoliolle? Hakemus ei avaa ja perustelee tätä riittävästi. Teknologisena erikoistumisalana on kyberturvallisuus, minkä sisältö olisi saanut hahmottua selvemmin. Robocoastilla on jo useamman vuoden DIH-kokemus ja osaamista palveluista pk-yrityksille, mutta tätä kokemusta ei ole tuotu riittävästi esille hakemusta tukemaan. Ansaintalogiikka kaipaa kehittämistä ja palveluita olisi tullut vähintään jakaa maksuttomiin ja maksullisiin, mikä olisi vähentänyt markkinahäiriöiden riskiä ja tavallaan myös tehnyt EDIH:in lisäarvon paremmin näkyväksi. Hakemus on strategisesti linjassa alueellisten vahvuuksien kanssa.

8. Arctic-EDIH

Valittu terveyden ja hyvinvoinnin pk-yritysten fokus on selkeä, mutta suurteholaskentaan yhdistettynä kapea. Yritysjoukon muutospotentiaali on käsitelty varsin kevyesti ja niiden taloudellista merkitystä on hakemuksen perusteella vaikea arvioida, vaikka terveysteknologia on koko Suomelle tärkeä sektori. Suunnitelma rakentuu OuluHealthin toiminnan pohjalle, mikä tarjoaa hyvän lähtökohdan. Myös hakijakonsortio on hyvä, mutta terveysteknologian hyödyntämiselle ei ole kuitenkaan esitetty vahvaa yhteistä visiota. Palveluita on esitetty suuri määrä, mutta ei ole selvää, mihin palvelukokonaisuus perustuu ja mikä on EDIH:in lisäarvo nykyiseen OuluHealth-toimintaan. Yritysten sitoutuminen ja datalähteiden hyödyntäminen on epäselvää. Toimintasuunnitelma kaipaa konkretiaa ja on Oulu-keskeinen, muiden toimijoiden roolin jäädessä epäselväksi. Liiketoimintamallia ei ole kuvattu tarkasti ja budjetti on ylimalkainen. Hakemus on teknisesti vaatimaton ja Oulussa on paneelin käsityksen mukaan monelta osin parempia kyvykkyyksiä kuin mitä hakemus pystyy tuomaan esille ja perustelemaan. Osaaminen on vahvaa ja Suomen Akatemian 6G-lippulaiva-rooli vahvistaa sitä. Hakemus on strategisesti linjassa alueellisten vahvuuksien kanssa.

9. European Digital Innovation Hub for a Clean Planet

Kokonaisuutena hakemus jää liian ylätasolle ja konkretiaa on liian vähän. Kohderyhmän määrittely jää yleiselle tasolle eikä sen potentiaalia avata riittävästi. Palvelukonseptikuvaus on ympäröörä. One stop shopin rakentaminen ei vakuuta, sillä hakemuksessa kuvattu ”yksi luukku” jää kuvaukseltaan ohueksi, päälleliimatuksi, ja myöskään kytkentää avainorganisaatioiden olemassa oleviin palveluihin ei kuvata riittävällä tasolla. Kiertotalouden ja kyberturvallisuuden osaamista löytyy, mutta muilta osin osaaminen ei ole riittävä. Kaikkiaan käytettävissä olevan osaamisen kuvaus suhteessa EDIH-toimintaan jää kevyehköksi. Ekosysteeminäkökulmasta LUT:n verkostot ovat hyvät, mutta muuten kokonaisuus ei ole riittävän uskottava. Ansaintalogiikka on epäselvä. Maakuntien liittojen tuki ja sitoumukset ovat vahvuus ja erikoistuminen on perusteltua.

10. Real-Time Economy InnoHub EDIH

Hakemuksen arvioinnissa nousee esille kysymys reaaliaikatalouden edistämisestä toisaalta laajemmin taloudessa ja toisaalta sen julkisvetoisen hallinnon kehittäminen. Tässä hakemuksessa korostuu jälkimmäinen. Hakemus kuvaa pikemminkin toiminnallista projektia kuin EDIH:iä. Visio ja strategia on määritelty hyvin ja projekti on määritelty melko selkeästi. Aihe on merkittävä, mutta hakemus projektina ei luo riittävästi dynamiikkaa ja/tai vaikuttavuutta. EU- ja yritys näkökulmat ovat vain pienesti mukana. Budjettiperusta ei ole selvä, yksityistä rahoitusta on niukasti, ja konsortiossa ei ole merkittävää tieteellistä osaamista.

Arvioinnin toteutus

EDIH-arviointipaneeli arvioi hakemukset koko päivän kokouksessaan 5.2.2021. Kullakin hakemuksella oli kaksi ensisijaista arvioitsijaa, mutta myös muut arvioijat olivat lukeneet hakemukset. Paneeli antoi arvonsa kollegiaalisesti ensisijaisten arvioitsijoiden arvion ja yhteisen keskustelun perusteella. Paneeli toimi riippumattomasti ja päätti arvosanoista itsenäisesti. Ennen arviointia kaksi jäsentä jäävästi itsensä yhteensä kuuden hakemuksen osalta:

- Jukka Jurvelin: SIX Manufacturing EDIH, 5STAR eCorridors, HealthHub Finland ja Robocoast EDIH Consortium
- Anne-Mari Järvelin: WellLake EDIH ja Robocoast EDIH Consortium

Itsensä jääväneet eivät toimineet hakemusten ensisijaisina arvioitsijoina tai argumentoineet ko. hakemusten arvosanojen osalta. Jääviyksistä keskusteltiin ja muita jääviyksiä ei tunnistettu.

Arviointikriteerien painotukset ja arvioinnin toteutus määriteltiin TEM:n esityksen perusteella paneelin kanssa ennen hakemuksiin tutustumista. Tällöin myös määriteltiin, että tasapisteissä edelle menee hakemus, joka saa enemmän pisteitä kriteeristä 2, minkä myötä Robocoast EDIH on asetettu Arctic-EDIH:in edelle. Tasapisteisiin päätyneet LIH ja 5STAR eCorridors saivat kriteeristä 2 tasapisteet, jolloin ennalta määritellysti kriteerin 5 perusteella siitä korkeammat pisteet saanut LIH asetettiin edelle.

Arviointipaneelin kokoonpano:

Cristina Andersson, toimitusjohtaja, Develor Oy

Jukka Jurvelin, dekaani, Itä-Suomen yliopisto

Anne-Mari Järvelin, Senior Consultant/Partner, 4FRONT Oy

Mervi Karikorpi, Head of EU Innovation and Industrial Policies, Teknologiateollisuus

Kari Klossner, ohjelmajohtaja, Business Finland

Mika Kuismanen, pääekonomisti, Suomen Yrittäjät

Pekka Rantala, Senior Advisor, Business Finland

Mika Tuulainen, johtava asiantuntija, Elinkeinoelämän Keskusliitto

Sihteeristö:

Petri Räsänen, kehittämisspäällikkö, TEM (arviointikokouksen pj)

Olli Voutilainen, erityisasiantuntija, TEM (arviointikokouksen sihteeri)

Lasse Laitinen, erityisasiantuntija, TEM